

Tulevaisuuden työelämä 2022

Toimitilojen rooli tulevaisuudessa

Sisältö

JOHDANTO

Vuoden merkittävimmät oivallukset Suomessa 3

TOIMISTON UUSI ROOLI

Toimisto kulttuurinrakentajana 5
Yhteinen käsitys toimiston merkityksestä 6
Kollegat edelleen toimiston merkittävin vetonaula 7
Viihtyisä työympäristö 8
Sijainti on tärkeä – mutta on saanut uuden merkityksen 9
Uusi todellisuus nuorimmille työelämässä mukana oleville 10
Coworking-toimistossa työskentelyyn
suhtaudutaan Suomessa varovaisen myönteisesti 13
Työelämää virtuaalitodellisuudessa? 14
Yhteenveto tärkeimmistä huomioista 15

HYBRIDIMALLI ON TULLUT JÄÄDÄKSEEN

62 prosenttia haluaa työskennellä etänä – mutta ei koko aikaa 17
Hybridityöskentelyn varjoisampi puoli 18
Hybridityöskentelyssä koetut haitat 19
Muodostuuko etätyöstä uusi yhdenvertaisuusongelma? 20
Yhteenveto tärkeimmistä huomioista 21

TURVALLISUUDENTUNNE, PALKKA, ARVOT JA AIKA

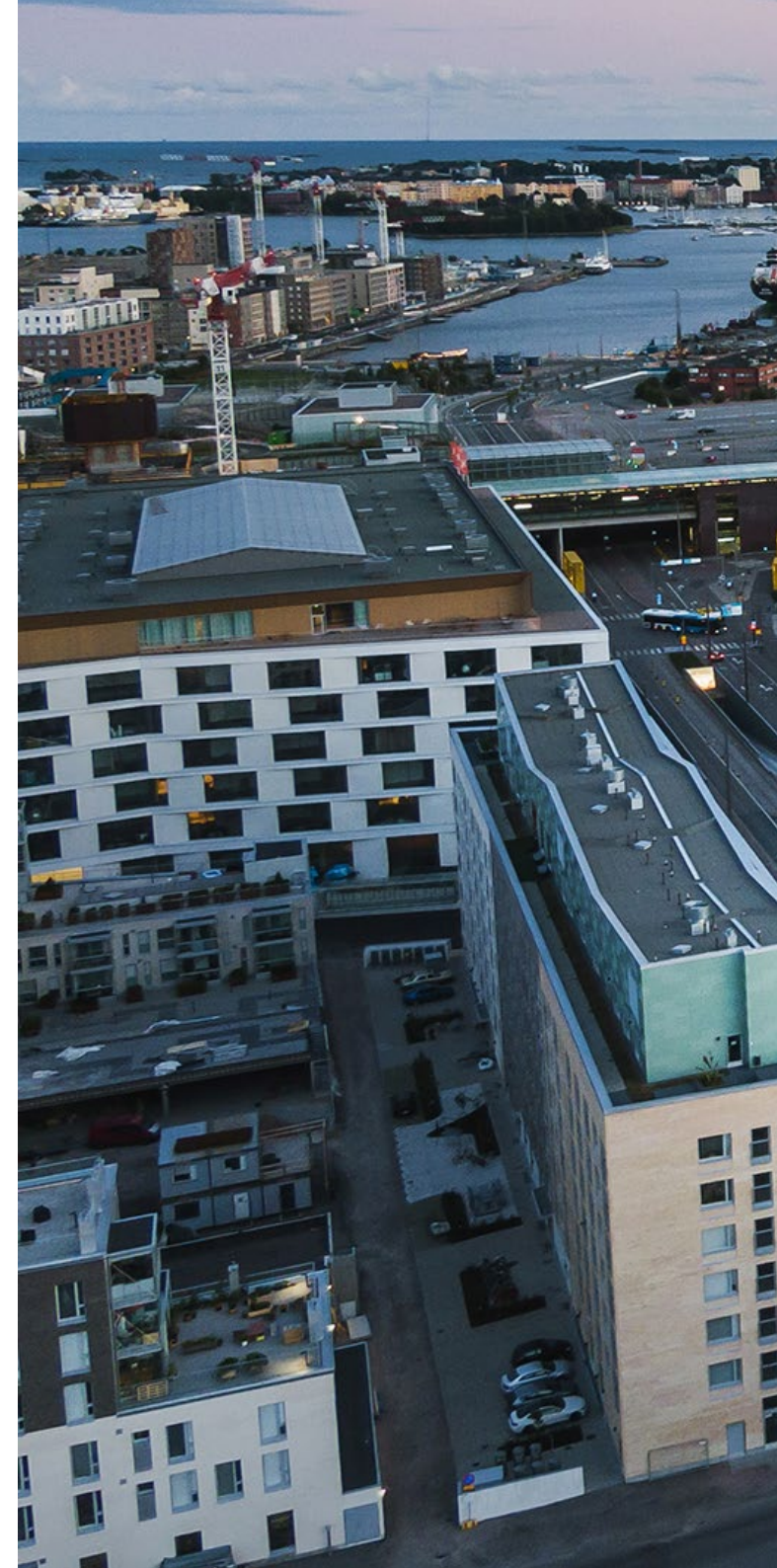
Turvallisuudentunne on tärkeää 23
Arvot vai palkka? 24
Kokoaikaisesti, osa-aikaisesti vai ammatinharjoittajana 25
Yhteenveto tärkeimmistä huomioista 27

YHTEENVETO

29

Tutkimus lyhyesti

IROResearch Oy toteutti Suomessa tutkimuksen Castellumin toimeksiannosta 12.4.-18. 5.2022. Tutkimushaastatteluja tehtiin yhteensä 2000, joista 410 oli toimistolla työskenteleviä toimihenkilöitä, johtavassa asemassa olevia tai yrittäjiä. Ruotsissa Axiom Insight on toteuttanut vastaavan Castellumin vuositutkimuksen vuodesta 2020 lähtien.

2 000 suomalaista osallistui ainutlaatuiseen työelämä tutkimukseen

Castellum on vuodesta 2020 alkaen toteuttanut Ruotsissa vuosittaisen tulevaisuuden työelämää koskevan tutkimuksen ("Framtidens arbetsliv"), joka kartoittaa ruotsalaisten toimistotyöntekijöiden näkemyksiä, toiveita ja odotuksia siitä, millainen toimisto on työympäristönä.

Castellum on toteuttanut ensimmäistä kertaa saman tutkimuksen Suomessa, jossa tutkitaan suomalaisten toimistotyöntekijöiden näkemyksiä työelämän ja työympäristön tulevaisuudesta sekä vertaillaan niitä Ruotsista saatuihin tuloksiin.

Tutkimuksen on toteuttanut IROResearch Oy. Tutkimushaastatteluja tehtiin yhteensä 2000, joista 410 on otettu mukaan tutkimustuloksiin. Validoidut ovat toimistolla työskenteleviä toimihenkilöitä, johtavassa asemassa olevia tai yrittäjiä. Tutkimuksessa oli mukana yli 120 esimiestason henkilöä, joilta kysyttiin tulevaisuuden työpaikasta, trendeistä sekä hybridityömallista.

Tutkimuksesta saatiin runsaasti mielenkiintoista faktaa ja ahaa-elämyksiä. Raportin laatineille yksi yleinen asia on erityisen selvä: toimistolla on loistava tulevaisuus, mutta ei vanhassa muodossaan eikä roolissaan.

Vuoden merkittävimmät oivallukset Suomessa

- Toimistotyöntekijät haluavat työskennellä osaksi kotona ja osaksi etänä, eli työntekeksen hybridimalli on selvästi suosituin. Joka viides haluaa työskennellä vain toimistossa ja joka kymmenes vain etänä.
- Kollegat, joustavat työajat ja työntekeksen paikat, työn ja muun elämän yhteensovittaminen sekä työpaikan sijainti ovat työpaikan houkuttelevuuden tärkeimmät asiat. Sen sijaan esimerkiksi avokonttorissa työskentely ei tee työpaikasta houkuttelevaa.
- Työnantajan arvojen merkitys suhteessa palkkaan alkaa kasvamaan 35 ikävuoden jälkeen.
- Esimiehet toivovat muita useammin terveystalveluja sekä pysäköintipaikkoja, mitkä ovat myös miehille tärkeämpiä kuin naisille.
- Nuorimmille sosiaalisen vuorovaikutuksen vähyyttä koetaan muita vahvemmin huonona asiana.
- Tulevaisuuden toimistotyön tekemisen trendinä koetaan ennen muuta puhelin- tai videoneuvotteluhuoneiden määrän kasvu, mutta jossain määrin myös kokonaan digitaaliset neuvotteluhuoneet. Joka viides ei kuitenkaan osaa ottaa trendeihin lainkaan kantaa.
- Neljällä kymmenestä suomalaisesta ei ole mielipidettä metaversumissa työskentelystä. Sitä pidetään kuitenkin pikemminkin jännittävänä kuin pelottavana.
- Coworking-toimistossa työskentelyyn suhtaudutaan varovaisen myönteisesti.
- Suomalaisten toimistotyöntekijöiden työsuhteet ovat kestäneet varsin pitkään, keskimäärin 8 vuotta ja neljällä kymmenestä jopa yli 10 vuotta.
- Nykyisessä työssä aiotaan jatkaa ainakin seuraavat 3-5 vuotta ja joka viides suunnittelee jatkavansa jopa yli 10 vuotta.

”Kestävän kulttuurin muodostaminen edellyttää, että toimistoa tarkastellaan kolmesta näkökulmasta: kaikessa on kyse niin yksilön, ryhmän kuin yrityksenkin tarpeiden täyttämisestä. Kaikki ovat yhtä tärkeitä.”

Heléne Lidström, Castellum AB:n työpaikkastrategi

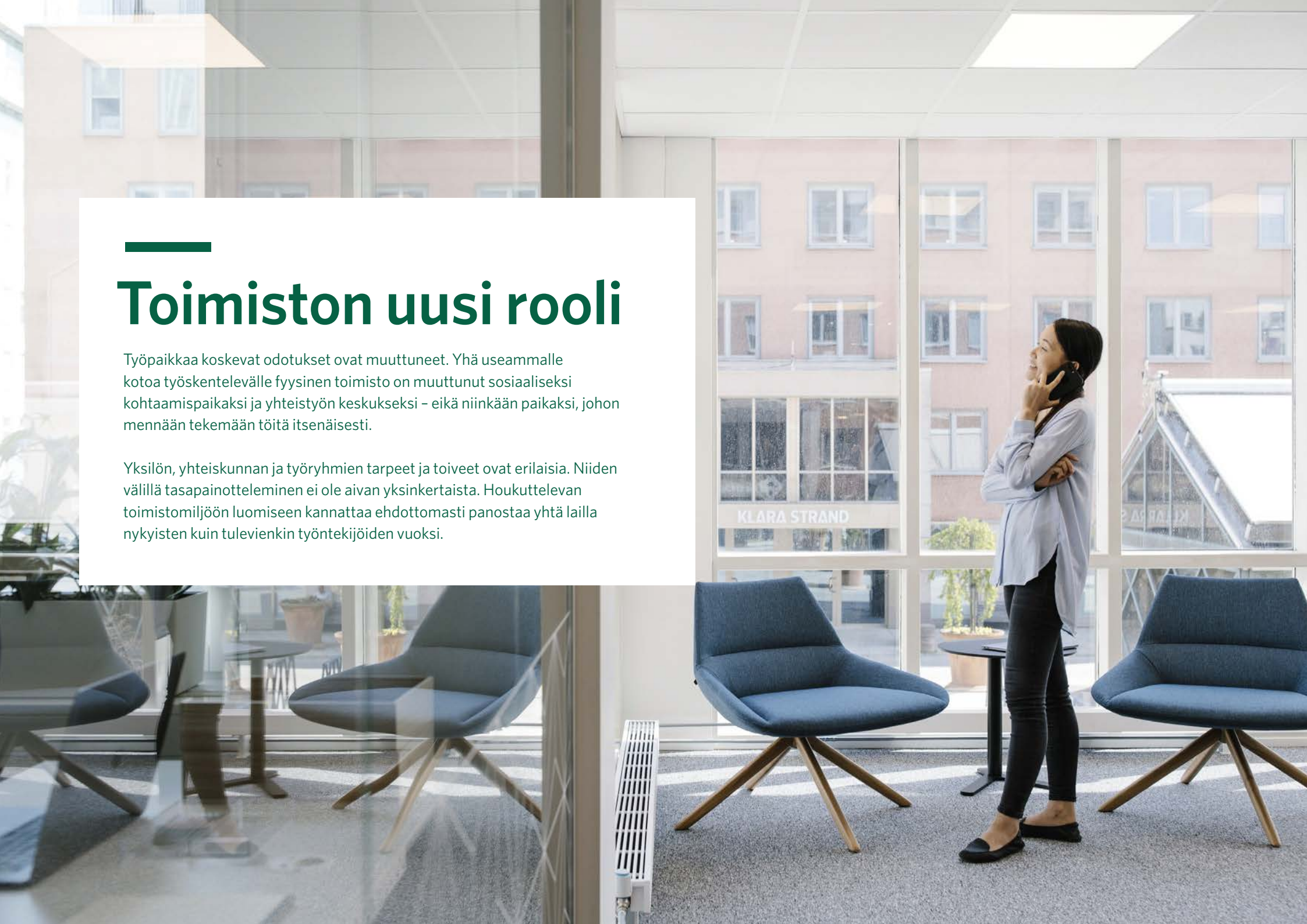
Castellumin työpaikka-asiiantuntija

Heléne Lidström on Castellum AB:n työpaikkastrategi ja eräs Ruotsin johtavista asiantuntijoista, mitä tulee tulevaisuuden toimistoihin ja työskentelytapoihin. Helénellä on taustaa useista ruotsalaisista suuryrityksistä. Microsoftilla Heléne oli vastuussa globaalista muutosprojektista, jonka tavoite oli laatia parhaat edellytykset vaikuttaa positiivisesti työntekijöiden motivaatioon, hyvinvointiin ja työsuoritukseen. Tätä muutosta pidetään yleisesti onnistuneimpana lajissaan Ruotsissa.

Toimiston uusi rooli

Työpaikkaa koskevat odotukset ovat muuttuneet. Yhä useammalle kotoa työskentelevälle fyysinen toimisto on muuttunut sosiaalseksi kohtaamispaikaksi ja yhteistyön keskuksi – eikä niinkään paikaksi, johon mennään tekemään töitä itsenäisesti.

Yksilön, yhteiskunnan ja työryhmien tarpeet ja toiveet ovat erilaisia. Niiden välillä tasapainotteleminen ei ole aivan yksinkertaista. Houkuttelevan toimistomiljöön luomiseen kannattaa ehdottomasti panostaa yhtä lailla nykyisten kuin tulevienkin työntekijöiden vuoksi.

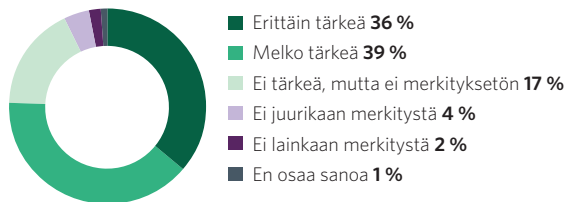

Toimisto kulttuurinrakentajana

Tutkimustulokset puhuvat puolestaan. Uudenlaiselle työympäristölle on kysyntää niin toimiston mielekkyyden kuin sen suunnittelunkin osalta. Työntekijät haluavat entistä enemmän määrätä itse, miten, missä ja milloin he tekevät työtään.

Työntekijöiden ja tiimien vaatimukset toimiston suhteen ovat muuttuneet muutamassa vuodessa. Pandemian aikana tavaksi tullut digitaalinen työ on tullut jäädäkseen ja vaikuttanut näkemyksiin toimiston roolista. Koska työntekijät ovat hajautuneesti eri sijainneissa, älykkäiltä digitoiminnoilta ja puhelin- ja videoneuvottelutiloilta vaaditaan entistä enemmän.

ONKO MAHDOLLISUUS ETÄTYÖHÖN MIELESTÄSI RATKAISEVA TEKIJÄ UUDEN TYÖNANTAJAN VALINNASSA?

Alle 34-vuotiaille
kaikki kysytyt työpaikan
ominaisuudet koetaan
keskimääräistä
houkuttelevimpina

Yhteinen käsitys toimiston merkityksestä

Esimiehet ja työntekijät ovat yleisesti ottaen samaa mieltä siitä, että kollegat on tärkeä yrityksen kulttuurin ja yhteenkuuluvuuden tunteen luomisessa. **86 %** vastaajasta on sitä mieltä, että kollegat on melko tärkeässä tai jopa ratkaisevassa asemassa positiivisen kulttuurin muodostamisessa yrityksessä.

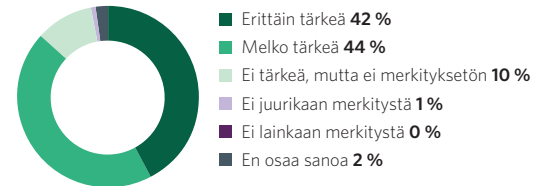
Vain yksi prosentti on sitä mieltä, että kollegat eivät ole kovin tärkeitä tai että se on jopa merkityksetön kulttuurin muodostamisessa.

”

Suurin osa työnantajista on sitä mieltä, että toimistolla työskenteleminen on tehokasta. Tilanteesta ollaan samaan aikaan hieman huolissaan. Johdon tehtävä on kuitenkin laatia selvät sävelet. Tämä ei tarkoita sitä, että työntekijät pitäisi pakottaa takaisin toimistolle. On silti syytä muodostaa työympäristö, jonne halutaan ja joka vastaa tarpeisiimme aiempaa paremmin.”

Heléne Lidström, Castellum AB:n
työpaikkastrategi

MITEN TÄRKEÄSSÄ ROOLISSA KOLLEGAT OVAT POSITIIVISEN KULTTUURIN MUODOSTAMISESSA YRITYKSESSÄSI?

Kollegat edelleen toimiston merkittävin vetonaula

Tutkimustulokset osoittavat, että kollegat ovat tärkeintä työpaikassa. **86 %** on sitä mieltä, että työkollegat vaikuttavat eniten työn mielekkyyteen ja inspiroivuuteen.

Tämä on ollut tärkein yksittäinen tekijä myös Ruotsissa vuodesta 2020 lähtien ja on sitä edelleen vuonna 2022. Kaikissa ikäryhmissä arvotetaan eniten kollegoja ja joustavia työaikoja.

KUINKA TÄRKEITÄ SEURAAVAT OSA-ALUEET OVAT TYÖPAIKAN HOUKUTTELEVUUDEN KANNALTA?

	Alle 34 vuotta	35-44 vuotta	44-54 vuotta	55-64 vuotta	65+ vuotta
Kollegat, %	95	87	83	78	86
Joustavat työajat, %	81	83	81	74	86
Työpaikka helpottaa työn ja muun elämän yhteensovittamista, %	93	88	84	64	71
Työpaikan sijainti, %	79	84	74	72	50
Joustavuus (voin työskennellä siellä, missä haluan), %	83	69	72	59	64
Sosiaaliset ja luovat alueet, %	40	-9	-6	6	36
Kaupan ja palvelujen läheisyys, %	24	-15	-25	-15	-14
Hedelmien, kahvin, ruoan jne. saatavuus, %	31	-15	-21	-20	-58
Avokonttorissa työskentely, %	10	-48	-45	-62	-50
Mahdollisuus työskennellä ulkotiloissa, %	12	-59	-62	-61	-36

95 %
alle 34-vuotiaista
luokittelee kollegat
viihtyisän työpaikan
tärkeimmäksi
tekijäksi

59 %
koki avokonttorissa
työskentelyn
negatiivisena

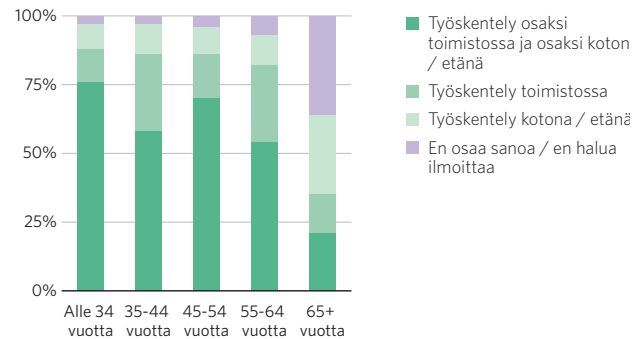
Viihtyisä työympäristö

Suurin osa toimistolla työskentelevistä edellyttää, että myös etätö on mahdollista. Tutkimustuloksista kuitenkin ilmenee, että kotoa työskentely ei voi korvata toimistoa kokonaan: vain **11%** vastaajista haluaisi tehdä vain etätöä.

Suurin osa haluaa säilyttää joustavuuden ja mahdollisuuden etätööhön, koska se minimoi työmatkoihin kuluva ajan ja helpottaa arjen pyörittämistä. Samaan aikaan toivotaan parempaa kommunikaatiota ja mahdollisuutta sosiaaliseen kanssakäymiseen kollegojen kanssa. Toimistolle on siis saatava parhaat mahdolliset edellytykset niin työnteolle kuin sosiaaliselle vuorovaikutukselle sekä digitaalisille ja hybridimuotoisille kokouksille on myös löydettävä luonnollinen paikka.

Vain 11%
haluaa tehdä
yksinomaan etätöä

MITEN HALUAISIT TEHDÄ TÖITÄ TULEVAISUUDESSA MIELUITEN?

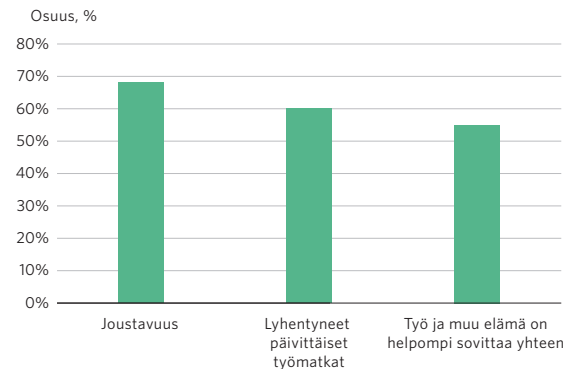

”

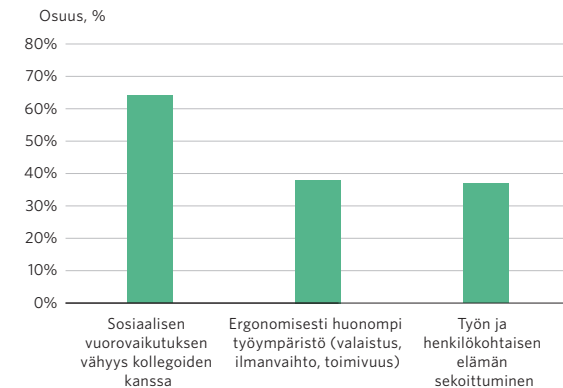
”Odotukset toimistoa kohtaan ovat muuttuneet pandemian jälkeen. Haluamme säilyttää joustavuuden ja mahdollisuuden hybridimalliin. Työnantajien on oltava luovia ja toisaalta myös selvemmin tuotava esiin toimistolla työskentelemisen etuja ja fyysisesti samassa paikassa tehtävän yhteistyön hedelmiä.”

Heléne Lidström, Castellum AB:n
työpaikkastrategi

MITKÄ OVAT KOLME PARASTA ASIAA HYBRIDIYMPÄRISTÖSSÄ?

MITKÄ OVAT KOLME HUONOINTIASIAA HYBRIDIYMPÄRISTÖSSÄ?

Sijainti on tärkeä – mutta se on saanut uuden merkityksen

Toimiston sijainnilla on edelleen merkitystä, ja se onkin neljänneeksi tärkein asia. Moni asia kuitenkin viittaa siihen, että aiemmin hyvänä pidetty sijainti ei välttämättä ole sitä enää nykyään. **48 %** toivoo työpaikan tarjoavan kuntosalia ja muita liikuntamahdollisuuksia. Pysäköintipaikoille antoivat arvoa erityisesti esimiestehtävissä toimivat.

Tärkeät palvelut, kuten ruokakaupat, pakettipisteet ja lasten ja lemmikkien jättäminen hoitoon ja noutaminen hoidosta ovat tulosten perusteella vähemmän merkittäviä. Kotona työskenteleminen, verkkokaupat ja kotiintoitukset ovat vähentäneet työpaikan lähellä olevien kaupallisten palvelujen tarvetta.

Yhteenvetona voidaan todeta toimiston hyvän sijainnin tarkoittavan sitä, että sinne pääsee helposti, se on kuntosalin ja muiden liikuntamahdollisuuksien lähellä ja, kuten ennenkin, siellä voi syödä lounasta ja pitää kahvitaukoja.

Suuri osa suomalaisista ei pidä kauppojen ja palvelujen läheisyyttä työpaikalla merkityksellisenä.

Uusi todellisuus nuorimmille työelämässä mukana oleville

Alle 34-vuotiaiden ryhmä eroaa muista siinä, millainen viihtyisä toimisto heidän mielestään on. Mitä nuorempi vastaaja oli, sitä enemmän hän arvotti sosiaalisia ja luovia tiloja, kuten myös kauppojen ja palvelujen läheisyyttä. Nuoret arvostavat ilmaista kahvia ja hedelmiä muita enemmän ja uskovat tulevaisuuden suuntausten painottuvan enemmän ulkona työskentelyyn ja pukeutumiskoodien keventämiseen.

Parhaiden työntekijöiden saaminen ja pitäminen edellyttää, että yrityksellä on kilpailukykyinen profiili ja tavaramerkki ja että se pystyy vastaamaan työntekijöiden tarpeisiin kilpailukykyisesti. Työnantajilla, joilla on vastaanottavainen ja inklusiivinen kulttuuri, on kaikki mitä lahjakkaiden työntekijöiden saamiseen tarvitaan. Toimiston suunnittelulla on tässä merkittävä rooli.

28%
alle 34-vuotiaista uskoo vaihtavansa työnantajaa kahden vuoden sisällä

MIKÄ VÄITTÄMÄ ON LÄHIMPÄNÄ OMAA AJATUSMAAILMAASI?

ALLE 34 VUOTIAAT

- Arvostan korkeaa palkkaa enemmän kuin työnantajani määrittämää tärkeyttä ja arvoja **48 %**
- Arvostan työnantajani arvoja ja määrittämää tärkeyttä enemmän kuin korkeaa palkkaa **52 %**

JOS VOISIT VALITA VAPAASTI, MITKÄ SEURAAVISTA ASIOISTA HALUAISIT TYÖPAIKKASI TARJOAVAN SINULLE?

	%	Alle 25 vuotta	25-34 vuotta	35-44 vuotta	45-54 vuotta	55 vuotta tai enemmän
Terveys- ja lääkärintarkastusten varaaminen, %		52	54	59	63	29
Pysäköintipaikat, %		67	59	53	47	64
Kuntosali ja harjoitusmahdollisuudet, %		64	43	57	38	14
Lounaan/kahvitarjoilujen tilaaminen, %		48	45	38	38	7
Postin/pakettien jättäminen, %		38	21	13	10	14
Polkupyörähuone, %		29	16	13	11	7
Ruokaostokset (ostoskassit tai ruokatoimitukset), %		24	27	13	6	7
Auton antaminen yhteiskäyttöön, %		12	10	10	12	21
Lasten ja lemmikkien noutaminen ja vieminen, %		12	13	2	0	0
Sähköpotkautojen antaminen lainaan, %		16	9	5	2	0

MITKÄ OVAT MIELESTÄSI KOLME TÄRKEINTÄ ASIAA HYBRIDITYÖSKENTELYMALLISSA?

ALLE 34 VUOTIAAT

MITKÄ OVAT MIELESTÄSI KOLME HUONOINTA ASIAA HYBRIDITYÖSKENTELYMALLISSA?

ALLE 34 VUOTIAAT

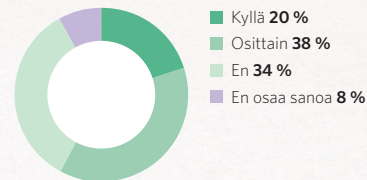
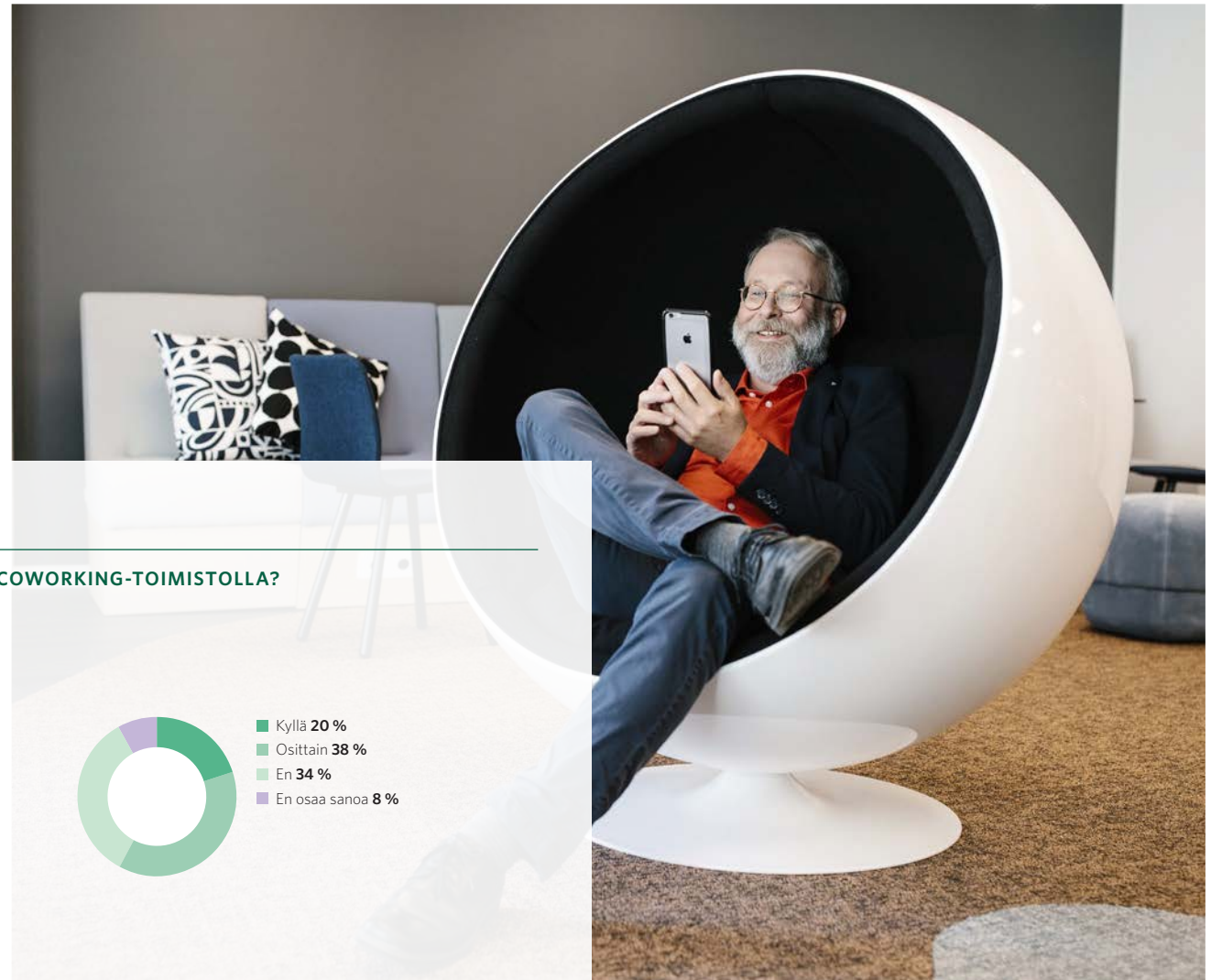
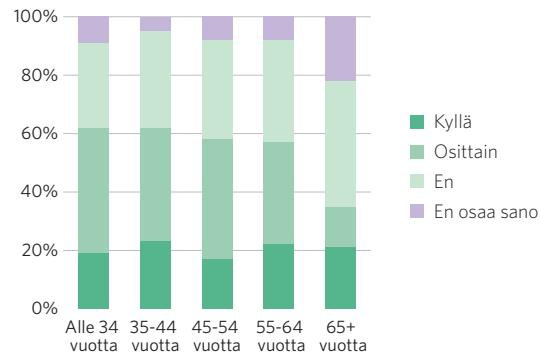
58 %
voisi ajatella
työskentelevänsä kokonaan
tai osittain
coworking-toimistolla

Coworking-toimistossa työskentelyyn suhtaudutaan Suomessa varovaisen myönteisesti

Uusien ratkaisujen tarve perinteisillä toimistomarkkinoilla kasvaa, ja coworking on selvä esimerkki tästä. Coworking nivoo yhteen joustavan työskentelytavan ja mahdollisuuden sosiaaliseen kanssakäymiseen työpaikalla, jonka useat yritykset, konsultit, freelancerit tai keikkatyöläiset jakavat. Yritys voi tarpeen mukaan valita muiden kanssa jaettavan toimiston, käyttää joitakin erillisiä tiloja tai hankkia kokonaan oman toimiston. Vaihto suurempaan tai pienempään tilaan sujuu nopeasti, kun vuokrasopimus tehdään joustavammaksi kuin perinteisille toimistoille on tapana.

58 % suomalaisista voisi ajatella työskentelevänsä kokonaan tai osittain coworking-toimistolla. **34 %** on edelleen tätä vaihtoehtoa vastaan. Ruotsissa jopa **72 %** voisi ajatella työskentelevänsä kokonaan tai osittain coworking-toimistolla. Skeptisyys kasvaa sitä mukaa, mitä vanhemmalta ikäryhmältä asiaa kysyy.

VOISITKO KUVITELLA TYÖSKENTELEVÄSI COWORKING-TOIMISTOLLA?

Työelämää virtuaalitodellisuudessa?

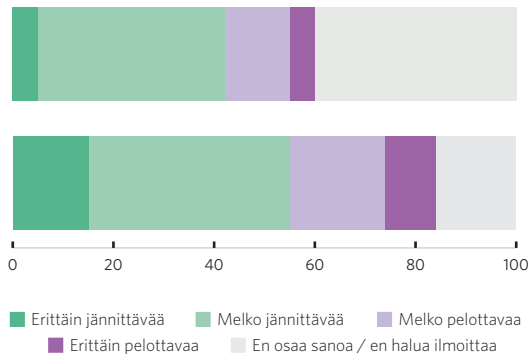
Useat yritykset ovat todenneet, miten pandemia pakotti heidät siirtymään täysimittaisen digitalisoinnin tielle muutamassa kuukaudessa, kun muutoin työ olisi voinut viedä useita vuosia.

Monet vastaajista uskovat, että etä- ja hybridityön lisääntyminen tulee heijastumaan toimiston fyysisiin ominaisuuksiin esimerkiksi kokoushuoneiden määrän kasvuna ja digitalisoitumisena.

Käsite metaversumi on noussut esiin uutena muotisanana tech-yrityksissä. Facebookin nimen vaihtuminen Metaksi oli merkki yrityksen tulevaisuuden visiosta ja ambitioista. Metaversumia voidaan lyhyesti kuvailla nykypäivän internetin seuraajana, virtuaalisena universumina, jossa voi olla vuorovaikutuksessa muiden kanssa fyysisesti toisistaan erillään olevista paikoista esimerkiksi VR-lasien ja avatarien avulla.

Kuulostaako tämä pelottavalta? Todennäköisesti ei. Esimiehet ja nuoret pitävät metaversumissa työskentelyä muita jännittävämpänä. Ruotsalaiset kokevat metaversumissa työskentelyn suomalaisia jännittävämpää ja he osaavat suomalaisia paremmin ottaa kantaa metaversumiin.

MITÄ MIELTÄ OLET TYÖSTÄ METAVERSUMISSA?

42 %
uskoo, että
metaversumissa
työskenteleminen olisi
melko tai erittäin
jännittävää

Yhteenveto tärkeimmistä huomioista

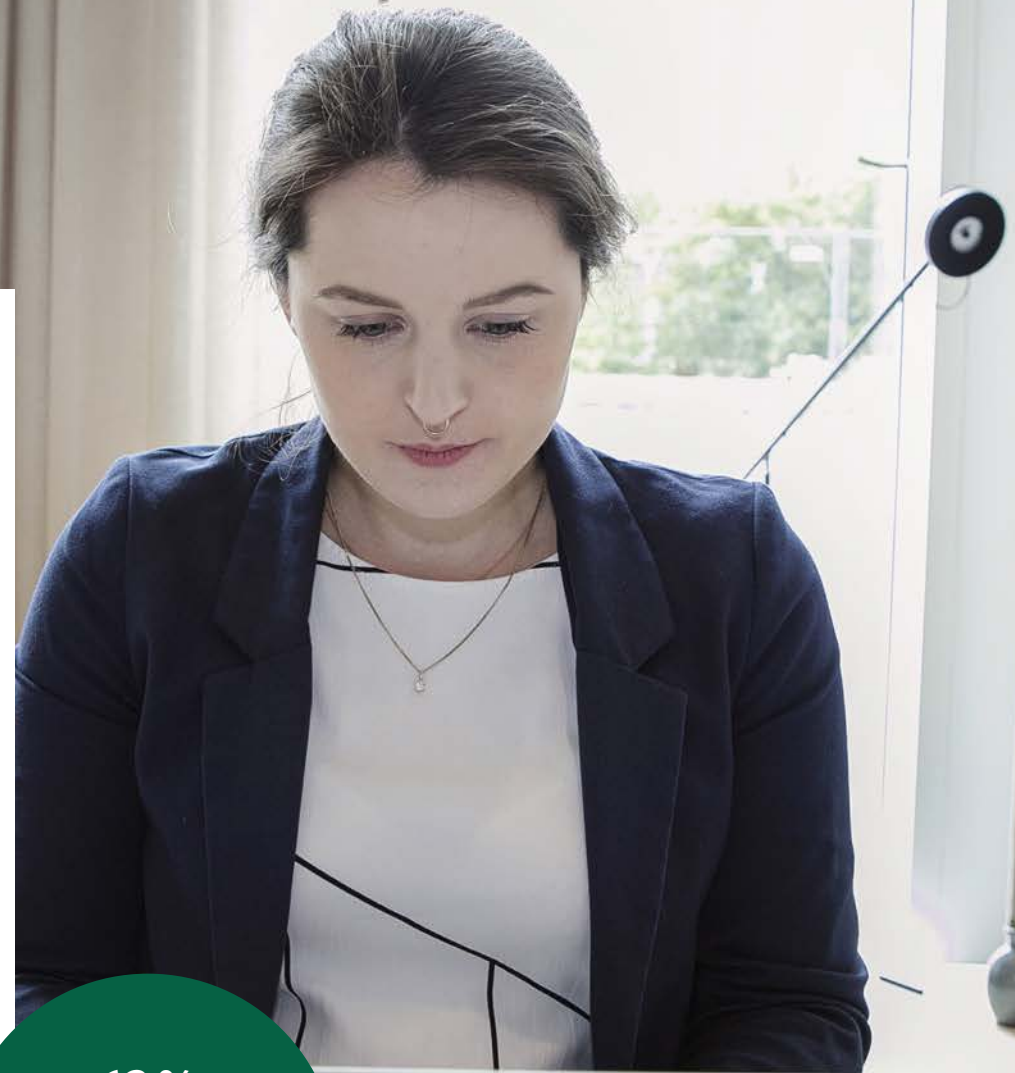
- Kollegat, joustavat työajat ja työntekemisen paikat, työn ja muun elämän yhteensovittaminen sekä työpaikan sijainti ovat työpaikan houkuttelevuuden tärkeimmät asiat. Sen sijaan esimerkiksi avokonttorissa työskentely ei tee työpaikasta houkuttelevaa.
- Naisille joustavat työajat sekä työpaikan sijainti ovat houkuttelevampia kuin miehille.
- Työnantajan toivotaan tarjoavan ennen kaikkea terveystalvveluja, pysäköintipaikkoja, kuntosalimahdollisuutta sekä lounasta.
- Esimiehet toivovat muita useammin terveystalvveluja sekä pysäköintipaikkoja, mitkä ovat myös miehille tärkeämpiä kuin naisille.
- Tulevaisuuden toimistotyön tekemisen trendinä koetaan ennen muuta puhelin- tai videoneuvotteluhuoneiden määrän kasvu, mutta jossain määrin myös kokonaan digitaaliset neuvotteluhuoneet. Joka viides ei kuitenkaan osaa ottaa trendeihin lainkaan kantaa.
- Nuorille muita suosittumpana trendinä pidetään väljempää pukeutumiskoodia.
- Neljällä kymmenestä suomalaisesta ei ole mielipidettä metaversumissa työskentelystä. Sitä pidetään kuitenkin pikemminkin jännittävänä kuin pelottavana.
- Ruotsalaiset kokevat metaversumissa työskentelyn suomalaisia jännittävämpänä ja he osaavat suomalaisia paremmin ottaa kantaa metaversumiin.
- Coworking-toimistossa työskentelyyn suhtaudutaan varovaisen myönteisesti.
- Ruotsalaiset suhtautuvat coworking-toimistossa työskentelyyn suomalaisia myönteisemmin.

Hybridimalli on tullut jäädäkseen

Tutkimustulosten mukaan useimmat haluavat jatkaa toimisto- ja etätyön välillä vaihtelemista myös pandemian jälkeen. Vastaajat antoivat monenlaisia syitä tälle, mutta kaikissa ikäryhmissä ilmeni kolme tärkeää tekijää: joustavuus, työmatkoihin kuluvan ajan väheneminen ja arjen helpottaminen.

Kun Castellum teki Ruotsissa ennen pandemiaa ensimmäisen tutkimuksen siitä, miten työntekijät näkevät tulevaisuuden työelämän, puolet vastasi haluavansa joustavat työajat, kun vain pieni osa toivoi mahdollisuutta tehdä etätöitä.

62 %
haluaa tulevaisuudessa
vaihdella
toimistotyön ja
etätyön välillä

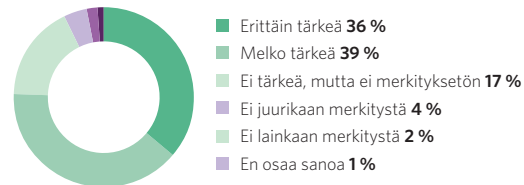

62 prosenttia haluaa työskennellä etänä - mutta ei koko aikaa

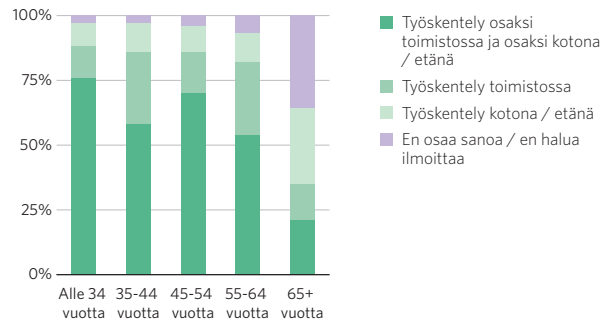
Kuusi kymmenestä vastaajasta suosii työskentelypaikan vaihtamista toimiston ja kodin välillä. Hyvin harva haluaa työskennellä vain toimistolla tai etänä. Peräti **83 %** vastaajista pitää mahdollisuutta joustavaan työntekoon täysin tai osittain ratkaisevana tehtävän tai työpaikan vaihdon yhteydessä. Mahdollisuus etätöihin siis tekee työstä houkuttelevampaa riippumatta siitä, aikooko työntekijä pysyä nykyisessä työssään vai hakea jotain uutta.

68 %
vastanneista pitää
joustavuutta hybridityön
tärkeimpänä asiana

ONKO MAHDOLLISUUS ETÄTYÖHÖN MIELESTÄSI RATKAISEVA TEKIJÄ UUDEN TYÖNANTAJAN VALINNASSA?

MITEN HALUAISIT TEHDÄ TÖITÄ TULEVAISUUDESSA MIELUITEN?

”

”Leirinuotion äärelle kokoontuminen on ollut aina tärkeä keino oppia, inspiroitua ja vahvistaa suhteita. Toimisto on nykyajan leirinuotio. Toimistojen muokkaaminen inspiroiviksi, luoviksi ja houkutteleviksi, yrityskulttuuria ja yrityksen identiteettiä vahvistaviksi paikoiksi on tärkeämpää kuin koskaan aiemmin.”

Heléne Lidström, Castellum AB:n
työpaikkastrategi

Hybridityöskentelyn varjoisampi puoli

Olemme todenneet, että etätyössä on paljon etuja. Toimiston tuomat edut ovat kuitenkin tulleet ilmi monille pandemian aikana kotona töitä tehneelle. Kollegojen seurasta paitsi jääminen vaikuttaa usein työtyytyväisyyteen. Monet kokevat myös, että yksityiselämän ja työn väliset rajat hämärtyvät.

Tutkimustulosten mukaan eniten jäädään kaipaamaan ihmisten välisiä suhteita niin kahvitaukojutustelun kuin kollegojen kanssa koetun yhteenkuuluvuuden tunteenkin muodossa. Tutkimus osoittaa myös, että spontaanit kohtaamiset ovat tärkeä luovuuden ja ideoiden lähde, mikä on merkittävä asia ihmissuhteisiin perustuvassa työpaikassa.

Suomalaiset kokivat ruotsalaisia vahvemmin hybridityön aiheuttamaa sosiaalisen vuorovaikutuksen vähenemistä kollegoiden kanssa.

Hybridityöskentelyn huonona puolena on sosiaalisen vuorovaikutuksen vähyys.

MITKÄ OVAT KOLME HUONOINTA ASIAA HYBRIDITYÖSKENTELYMALLISSA?

Sosiaalisen vuorovaikutuksen vähyys kollegoiden kanssa, %	64
Ergonomisesti huonompi työympäristö (valaistus, ilmanvaihto, toimivuus), %	38
Työn ja henkilökohtaisen elämän sekoittuminen, %	37
Epävirallisista tiedoista paitsi jääminen, %	37
Hyötyliikunnan väheneminen, %	29
Huonompi dynamiikka hybridikokouksissa, %	22
Yrityskulttuurin heikompi rakentuminen, %	20
Pidemmät työpäivät, %	12
Heikompi luovuus, %	6
Ei ilmaista kahvia eikä hedelmiä, %	5
Ei mikään edellä mainituista, %	5

	Nainen	Mies
Sosiaalisen vuorovaikutuksen vähyys kollegoiden kanssa, %	67	61
Ergonomisesti huonompi työympäristö (valaistus, ilmanvaihto, toimivuus), %	39	38
Työn ja henkilökohtaisen elämän sekoittuminen, %	40	35
Epävirallisista tiedoista paitsi jääminen, %	41	33
Hyötyliikunnan väheneminen, %	35	22
Huonompi dynamiikka hybridikokouksissa, %	24	21
Yrityskulttuurin heikompi rakentuminen, %	16	23
Pidemmät työpäivät, %	12	12
Heikompi luovuus, %	6	5
Ei ilmaista kahvia eikä hedelmiä, %	1	8
Ei mikään edellä mainituista, %	2	8

Hybridityöskentelyssä koetut haitat

Työpaikan merkitys ja funktio vaihtelee työntekijöiden iän mukaan. Monille päivittäinen työmatka voi olla viikon ainoa liikuntamuoto. Päivittäinen liikunta vähenee etenkin nuoremmilla työntekijöillä. **Yli 34 % alle 25-vuotiaista** vastasi liikkuvansa vähemmän arkena.

Useat vastaajat ovat myös sitä mieltä, että työympäristö kotona on usein paljon huonompi kuin toimistolla. **Eryteisesti 35-54 vuotiaat** kaipaavat ergonomista toimistovarustelua, hyvää tuolia, korkeussäädettävää pöytää tai tietokonenäyttöä sekä hyvää valaistusta ja ilmanvaihtoa.

”

”Fyysiset haasteet ovat lisääntyneet pandemian aikana. Eryteisesti introverttiluonteet voivat yleisesti huonommin kuin ulospäinsuuntautuneemmat ihmiset. Kynnys palata toimistoon on monille varsin korkealla kahden vuoden kotona oleskelun jälkeen. Esimiehen on ymmärrettävä tämä ja tehtävä toimistoon palaaminen mahdollisimman selkeäksi ja turvalliseksi.

Heléne Lidström, Castellum AB:n työpaikkastrategi

MITKÄ OVAT KOLME HUONOINTA ASIAA HYBRIDITYÖSKENTELYMALLISSA? IKÄRYHMITTÄIN

	Alle 34 vuotta	35-44 vuotta	45-54 vuotta	55-64 vuotta	65+ vuotta
Sosiaalisen vuorovaikutuksen vähäisy kollegoiden kanssa, %	72	64	55	69	64
Ergonomisesti huonompi työympäristö (valaistus, ilmanvaihto, toimivuus), %	31	42	44	34	29
Työn ja henkilökohtaisen elämän sekoittuminen, %	45	36	33	40	29
Epävirallisista tiedoista paitsi jääminen, %	33	37	42	35	29
Hyötyliikunnan väheneminen, %	34	25	33	26	14
Huonompi dynamiikka hybridikokouksissa, %	31	20	26	18	14
Yrityskulttuurin heikompi rakentuminen, %	19	22	20	18	21
Pidemmät työpäivät, %	5	10	13	16	7
Heikompi luovuus, %	5	4	4	8	14
Ei ilmaista kahvia eikä hedelmiä, %	10	7	4	2	0
Ei mikään edellä mainituista, %	3	3	6	5	21

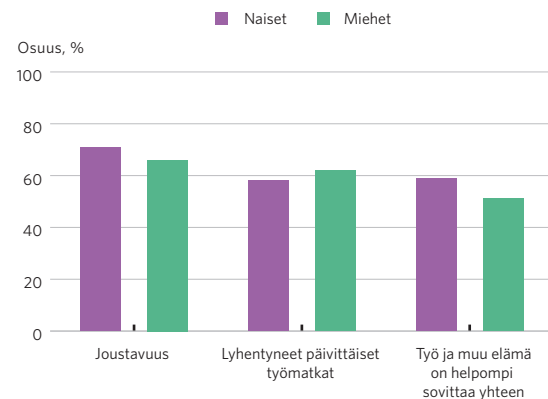

Muodostuuko etätyöstä uusi yhdenvertaisuusongelma?

Vaikka sekä naiset että miehet arvostavat hybridityön mahdollisuutta, on se naisille selvästi tärkeämpää. Tutkimuksemme osoittaa, että naiset arvostavat joustavia työaikoja, työskentelypaikan vapaavalintaisuutta, rennomman pukeutumisen ja hybridityön tuomaa apua arjessa miehiä enemmän.

Työnantajan on syytä tiedostaa nämä riskit ja toimia aktiivisesti tasa-arvon puolesta, jotta hybridityö ei estä tiettyjen ryhmien urakehitystä. Muutoin työntekijöitä saatetaan kohdella eri tavalla sen mukaan, työskentelevätkö he toimistossa vai etänä. Toimisto tulisi myös suunnitella siten, että kaikki tuntevat olonsa tervetulleiksi.

MITKÄ OVAT MIELESTÄSI KOLME TÄRKEINTÄ ASIAA HYBRIDITYÖSKENTELYMALLISSA?

59%
naisista on sitä mieltä,
että hybridityö auttaa arjen
yhteensovittamisessa

Yhteenveto tärkeimmistä huomioista

64 %
on sitä mieltä, että eräs hybridimallin huonoimmista puolista on sosiaalisen vuorovaikutuksen vähentyminen kollegoiden kanssa

- Toimistotyöntekijät haluavat työskennellä osaksi kotona ja osaksi etänä, eli työntekemisen hybridimalli on selvästi suosituin. Joka viides haluaa työskennellä vain toimistossa ja joka kymmenes vain etänä.
- Naiset ja nuoret ovat muita kiinnostuneempia työskentelemään hybridisti.
- Ruotsalaiset haluavat suomalaisia enemmän tehdä työtä pelkästään etänä.
- Hybridityöskentelyn tärkeimmät asiat ovat joustavuus, lyhyemmät työmatkat ja työn ja muun elämän helpompi yhteensovittaminen.
- Naisille miehiä tärkeämpiä asioita ovat joustavuus, työn ja muun elämän helpompi yhteensovittaminen, pidempi uni ja pienemmät vaatetus- ja ulkoasuvaatimukset.
- Ruotsalaisille suomalaisia tärkeämpiä ovat pidempi uni ja lyhyemmät työpäivät, mutta joustavuuden, lyhyempien työmatkojen ja työn ja muun elämän yhteensovittaminen ovat vähemmän tärkeitä.
- Selkein hybridityöskentelyn huono asia on sosiaalisen vuorovaikutuksen vähyys.
- Naisilla miehiä kielteisemmäksi koetaan hyötyliikunnan väheneminen sekä epävirallisista tiedoista paitsi jääminen.
- Ruotsalaisille niin ikään sosiaalisen vuorovaikutuksen vähyys on hybridityöskentelyn heikoin asia. Mutta heille ergonomisesti huonompi työympäristö ei ole yhtä kielteinen asia. Sen sijaan heikompi luovuus ja ilmaisen kahvin puute on suomalaisia merkittävämpi heikkous.

Turvallisuuden- tunne, palkka, arvot ja aika

Turvallisuudentunne on tärkeää

Millainen on toimisto- ja työelämän ”uusi normaali”? Vastaus vaihtelee sen mukaan, kenelle kysymys esitetään. Perinteisessä toimistotyössä on joidenkin mielestä useita etuja, mutta jotkut näkevät siinä yhtä paljon haittoja. Tutkimuksesta ilmenee, miten pandemia on vaikuttanut näkemyksiimme työajoista, koko- ja osa-aikatyöstä, turvallisuudentunteesta, arvoista ja palkasta

Turvallisuudentunteen tarve on pysynyt, vaikka toimiston merkitys ja funktio ovat muuttuneet. Hyvin harva uskoo vaihtavansa työnantajaa vuoden sisällä, ja **lähes 60 %** uskoo jatkavansa nykyisessä työssään yli 3 vuotta.

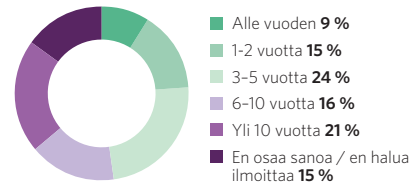
Huomionarvoista on, että **jopa 16%** 35-44 vuotiaista aikoo vaihtaa työpaikkaa alle vuoden sisällä.

Ruotsissa vuoteen 2020 verrattuna tutkimus osoittaa suurinta kasvua ryhmässä, joka aikoo pysyä samalla työnantajalla vähintään kolme vuotta. Luku on kaksinkertaistunut sen jälkeen, kun Ruotsissa aloitettiin tutkimukset.

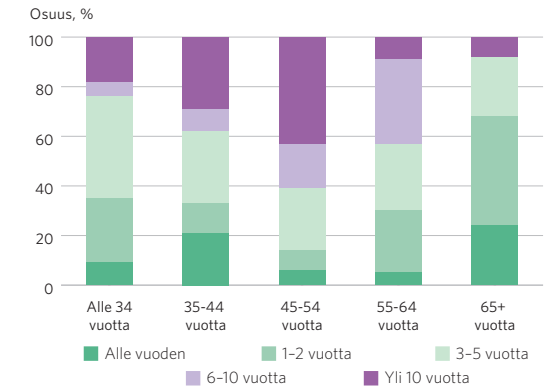
KUINKA KAUAN ARVELET JATKAVASI NYKYISESSÄ TYÖSSÄSI?

Alle vuoden, %	9
1-2 vuotta, %	15
3-5 vuotta, %	24
6-10 vuotta, %	16
Yli 10 vuotta, %	21
En osaa sanoa / en halua ilmoittaa, %	15

KUINKA KAUAN ARVELET JATKAVASI NYKYISESSÄ TYÖSSÄSI?

KUINKA KAUAN ARVELET JATKAVASI NYKYISESSÄ TYÖSSÄSI?

Arvot vai palkka?

Vastajaat ovat arvottaneet korkeamman palkan yhtä tärkeäksi kuin työnantajan arvot. Palkka on erityisen tärkeä asia 35-44-vuotiaille, joista **61%** luokittelee suuremman palkan työnantajan arvoja tärkeämmäksi. Miehet ovat ylipäätään naisiin verrattuna enemmän sitä mieltä, että palkka on tärkeämpi kuin arvot.

Yksi syy palkan arvostukseen voi olla se, että pandemia on heikentänyt monien henkilökohtaista taloutta ja lisännyt taloudellista epävarmuutta.

MIKÄ VÄITTÄMÄ ON LÄHIMPÄNÄ OMAA AJATUSMAAILMAASI?

	Kaikki	Miehet	Naiset
Arvostan korkeaa palkkaa enemmän kuin työnantajani määrittämää tarkoitusta ja arvoja, %	50	65	35
Arvostan työnantajani arvoja ja määrittämää tarkoitusta enemmän kuin korkeaa palkkaa, %	50	35	65

”

”Kotona työskentely tuntui pandemian alussa vaikealta. Kaipasimme yhdessäoloa, työkavereita ja sosiaalista vuorovaikutusta. Kun kotona työskentelyyn tottui ja siitä tuli mukavaa, työntekijät ottivat luontaisesti etäisyyttä tavoitteisiin ja arvoihin.”

Heléne Lidström, Castellum AB:n työpaikkastrategi

Kokoaikaisesti, osa-aikaisesti vai ammatinharjoittajana

Tämänvuotisista tuloksista ilmenee, että työntekijöiden mielipide halutusta työsuhteen laadusta vaihtelee. Tutkimukseen osallistuneista 87 % on kokoaikaisia, 5 % osa-aikaisia työntekijöitä ja loput itsenäisiä ammatinharjoittajia, konsultteja tai freelancereita. Tulevaisuuden työsuhdemuodosta kysyttäessä 76 % haluaa kokoaikaiseen työhön ja 7 % työskentelee mieluummin itsenäisenä ammatinharjoittajana.

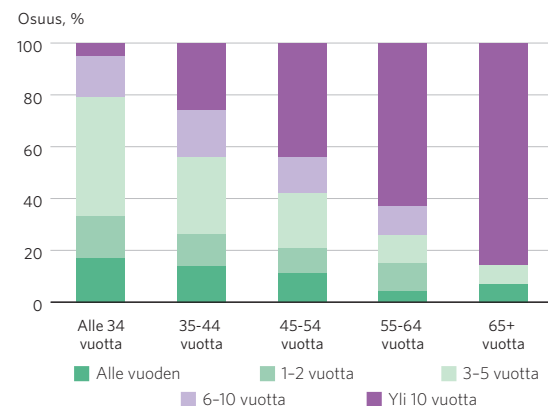
Naiset haluavat miehiä useammin työskennellä osa-aikaisena. Suurin osa naisista arvostaa eniten työntekijän arvoja, samalla toivoen myös lisää joustavuutta ja vapautta.

Alle 44-vuotiaat haluaa tehdä selvästi enemmän kokoaikatyötä. Yli 45 vuotiaat haluavat selkeästi enemmän osa-aikaista työsuhdetta tai olla itsenäisiä ammatinharjoittajia, konsultteja tai freelancereita.

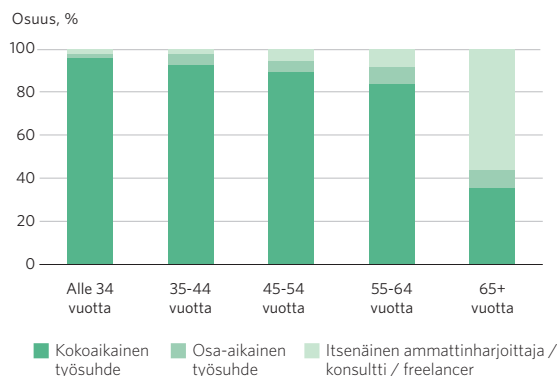

Ruotsalaisilla kiinnostus osa-aikatyöhön sekä toimimiseen ammatinharjoittajana on suomalaisia suurempaa.

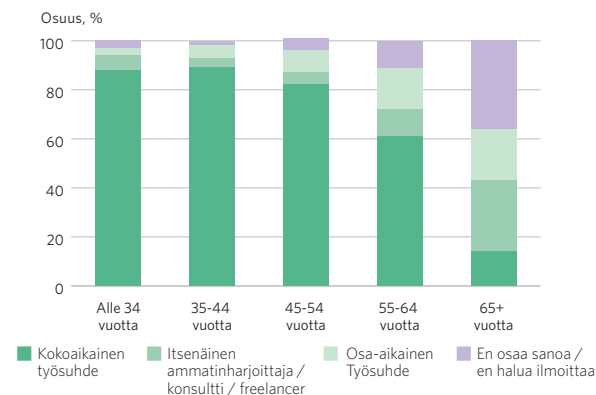
KUINKA KAUA OLET OLLUT NYKYISESSÄ TYÖSSÄSI?

MILLAINEN ON TÄMÄNHETKINEN TYÖSUHTEESI?

MITÄ TYÖSUHDEMUOTOA AIOT SUOSIA TULEVAISUUDESSA?

76 % suosii kokoaikatyötä ja vain 17 % haluaa toimia ammatinharjoittajana

Yhteenveto tärkeimmistä huomioista

- Suomalaisten toimistotyöntekijöiden työsuhteet ovat kestäneet varsin pitkään, keskimäärin 8 vuotta ja neljällä kymmenestä jopa yli 10 vuotta.
- Tyypillisin työsuhde on kokoaikainen.
- Miehillä ja alle 34-vuotiailla kokoaikainen työsuhde on muita yleisempää.
- Suomessa yli 10 vuotta kestäneitä työsuhteita on useammalla kuin Ruotsissa, kun taas siellä osa-aikaisia työsuhteita on Suomea enemmän.
- Nykyisessä työssä aiotaan jatkaa ainakin seuraavat 3-5 vuotta ja joka viides suunnittelee jatkavansa jopa yli 10 vuotta.
- 45-54 vuotiailla on muita pidempi aikomus jatkaa nykyisessä työssään.
- Suomalaiset suunnittelevat jatkavansa nykyisessä työssään ruotsalaisia pidempään.
- Myös ruotsalaisilla kiinnostus osa-aikatyöhön sekä toimimiseen ammatinharjoittajana on nykytilaa suurempaa.
- Miehet arvostavat selvästi naisia enemmän rahaa kuin työnantajan arvoja.
- Työnantajan arvojen merkitys suhteessa palkkaan alkaa kasvamaan 35 ikävuoden jälkeen.
- Ruotsalaiset arvostavat suomalaisia enemmän rahaa kuin työnantajan arvoja.

Yhteenveto

Edelliset kolme vuotta ovat olleet mullistavia työntekijöille, työnantajille, työnteolle sekä työn tekemisen paikoille. Monet arvostavat kotona työskentelemisen tuomaa vapautta, mutta toisaalta lisääntynyt eristäytyminen, sosiaalisten kontaktien puute ja huonompi terveys vaikuttavat toisiinsa negatiivisesti.

Kun toimistot ovat taas auki, on havaittavissa, että useimmat haluavat pitää kiinni vaihtelevan työn eduista. Ihmisille on myös kehittynyt näkemys siitä, mitä toimistoihin pitäisi lisätä ja mitä niiden pitäisi tarjota. Nämä näkemykset edellyttävät työnantajia kehittämään itse toimistotiloja mutta myös menetelmiä, jotka rakentavat kulttuuria ja yhteisöllisyyttä silloin, kun kaikki työntekijät eivät ole samassa fyysisessä paikassa.

Joustavilta ja yksilöllisiltä ratkaisuilta odotetaan yhä enemmän, ja myös nykyaikaisille toimistoille asetetut vaatimukset ovat kiristyneet. On paljon viitteitä siitä, että tulevaisuudessa asioita on tarkasteltava monesta eri näkökulmasta. Vaikka tilanne vaikuttaa edelleen hieman arvaamattomalta, yksi asia on varma:

Työnantaja, joka tarjoaa viihtyisän, luovuutta ja sosiaalista kanssakäymistä vahvistavan työympäristön, saa merkittävän kilpailuedun parhaiden työntekijöiden houkuttelemiseen ja pitämiseen – niiden, jotka haluavat kokea työnteon kaikki puolet parhaalla mahdollisella tavalla.

Castellum Oy (julkaisija)
Lautatarhankatu 6
00580 Helsinki
www.castellum.fi

CASTELLUM